

Mir na Finskem ne odvrne Anglije od cilja

Rusija se je še zadnji mesec obrnila do Anglije, da bi posredovala pri finski vladi za premirje, toda ta je odklonila, ker so bile ruske zahteve nesprejemljive.

AMERIŠKI ODPOSLANEC WELLES ODPO- TUJE V ČETRTEK IZ LONDONA V RIM

London. — Iz zanesljivih virov se poroča, da je angleški premier Chamberlain odločno povedal ameriški odposlanec Welles, da četudi pride med Rusijo in Finsko do premirja, da to ne bo odvrnilo zaveznikov od končnega cilja, da se v Nemčiji streli Hitlerizem. Chamberlain je razložil Wellesu vojne cilje zavezniškov. Govoril je v istem smislu, kot je govoril Wellesu francoski premier Daladier. Očividno sta se oba prej sporazumela, predno je prišel tje ameriški državni pooblaščenik.

LADJE ZA DOLG

Albany, N. Y. — Pred državnim postavodajo države New York je resolucija, ki pozivlja kongres Zed. držav, naj zapleni vse ladje v newyorškem pristanišču, ki so last onih držav, ki ne plačujejo na svoj dolg Zed. državam. S tem so mišljene ladje Queen Elizabeth in Queen Mary, ki sta angleški lastnini in Normandie, ki je francoska last.

Napredek v članstvu

Včeraj zjutraj je pripeljal Fred Marinko svojo ženo Sophie nazaj k Gornikovim. Nekoliko preplašen reče: "Tole gospo sem vam pripeljal nazaj, good bye," in je odšel. Gospa je šla parkrat gor in dol po sobi, nekaj zasepetala svoji sestrici Jennie, nakar jo obe ubereta dol po stopnicah na avto in v Glenville bolnišnico, kjer je čakala teta storklja, ki je staršem Marinko izročila založeno hčerko-prvorojenko. Marinkotvji so postali s tem prvi stari oče in stara mati. Gornikov ata in mama sta tega napredka zelo vesela, ker je dobila s tem tudi SDZ novo članico. Seveda, uredništvo pa tudi na vse pretege čestita.

Nezgod v bolnišnici

Včeraj je nastala razstrelba v Booth Memorial bolnišnici na 1881 Torbenson Ave. Vzrok razstrelbi je bil uhajajoč plin, ki se je vnel. Razstrelba je bila tako močna, da je podrli več sten. Pri tem je bilo deset oseb več ali manj poškodovanih in sicer oni, ki so bili takrat zaposleni v laboratoriju in v pralnici. Razstrelba je nastala v pralnici in je vrgla vodne tanke in boilerje skozi stene.

Brezplačna voda

Utilitetni odsek mestne zbornice je z 5 proti 4 glasovom odlašal, da ne bo priporočal mestni zbornici sprejetje predloga, da mesto daje vode za stonj cerkvam, šolam, knjižnicam in raznim dobrodelnim zavodom. Postavni oddelek mestne vlade je tolažil, da mesto nima pravice dajati vode za stonj v druge kot direktno v mestne svrhe. Ne ve se še, kako bo o tem glasovala mestna zbornica.

Opeka zastoj

Councilman Hudec je predložil v mestni zbornici resolucijo, da mesto lahko daje rabljeno opeko, ki se vzame s cest, zastoj mešanom, če pridejo na lice mesta ponjo. To je bilo v navadi že od nekaj. Toda lansko leto se je s tem prenehalo, ker so mestni očetje ropotali, da se daje opeka samo političnim pristašem.

Važna seja

Društvo Kat. Borštarnarjev št. 1640 v Collinwoodu ima v četrtek važno seja. Na tej seja bo tudi volitev delegata za konvencijo. Članstvo je prošeno, da se udeleži v največjem številu.

Rusi in Finci so podpisali premirje

Japonci protestirajo radi posojila Kitajcem

Tokyo. — Japonski zunanji minister Arita je v parlamentu napadel ameriško vlado, ki je dala Kitajski \$20,000,000 kredita. "Zelo neljubo nam je," je rekel Japonci, "da je podvzela Amerika v tem času take korake in dala podporo rušiči se Kajseko-vi vladi." Dalje je minister podaril, da se Japonska trudi, da bi trgovina med Japonsko in Zed. državami ne pojenjala, kar naj bi privedlo vlado Zed. držav zopet do tega, da bi obnovila trgovsko pogodbo z Japonsko.

Pokojni Frank Korelec

Kakor smo že včeraj poročali je umrl Frank Korelec, star 76 let. Doma je bil iz vasi Male Dule pri Gombišču, odkoder je prišel v Cleveland pred 47 leti. Zena mu je umrla pred 17 leti. Tukaj zapuša dva sinova, Edvarda in Charlesa ter dve hčeri: Ana Shimolens in Catherine, brata Johna, v starem kraju pa štiri sestre. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob devetih v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. Bodi mu lahka ameriška zemlja, preostalim pa naše sožalje.

Mr. Burton vložil peticije

Clevelandski župan Harold H. Burton je včeraj vložil peticije kot kandidat za ohiškega senatorja na republikanski listi. Peticije imajo 7,000 imen iz vseh krajev države. Poleg tega ima pa Mr. Burton še v "rezervi" kakih 60,000 imen. Včeraj opoldne sta povabila Mr. in Mrs. Burton na kosilo politikaše v Chillicothe, zvečer enako v Portsmouth, O., danes v Marietta in jutri v Steubenville. Torej te 3 dni gospod župan ne bodo posebno zaposleni v mestni hiši pri županskih poslih, za katere vlečejo na mesec \$1-250.00 od clevelandskih davkoplačevalcev.

Odlično priznanje

Naš nadebudni in v lekarniškem poslu širom Amerike poznani slovenski lekarnar Lodi Mandel je bil izvoljen za predsednika National First Aid Week. Ta organizacija je razširjena po vseh Zed. državah. Mr. Lodi Mandel je prejel že veliko odklivanje v lekarniški profesiji. Čestitamo!

Ogrska zapira češke begunce v dogovoru z nemško tajno policijo

Belgrad. — V ječah na Ogrskem se nahaja do 1,500 čeških beguncov, predvsem bivših vojakov, častnikov in dijakov iz Češke, ki so zbežali preko meje, da se izognejo šikanam, ki jih morajo pretrpeti od strani nemškega "pokroviteljstva." Iz Češke so prišli na Ogrsko misleč, da bodo šli lahko od tam v druge dežele, predvsem v Francijo, kjer jim je obljubljeno boljše življenje. Mislili so, da jim Ogrska pri tem ne bo delala ovir, ker so bili pač politični begunci, kot je to navada v evropskih državah.

Toda na meji so jih prijeli madžarski orožniki, ki postopajo z njimi kot z navadnimi zločinci. Zaenkrat so jih zaprli in potem jih bodo izročili nazaj v roke nemški policiji in vsak si lahko misli, kaj jih čaka tam.

Po vsej Jugoslaviji je zbudilo to postopanje Ogrske veliko nevoljo. Ko so po raznih krajih v Jugoslaviji praznovali rojstni dan prvga češkega predsednika Masaryka, je bilo sprejetih mnogo resolucij v simpatiji z češkim in slovaškim narodom. Jugoslovansko časopisje kaže na Rusijo, češ da niti ona ne izganja nemške begunce nazaj v roke nemški policiji, kot to dela Ogrska.

Malo da ni zmrznila

Na dvorišču za gostilno Dunham Tavern, 6709 Euclid Ave. so našli včeraj zjutraj napol zmrzlo žensko, ki je ležala tam nezavestna. Nekaj korakov proč so našli njene nogavice in kakih 300 korakov proč njene čevlje. Obležena je bila samo v lahko belo obleko. Policija jo je odpeljala v Charity bolnišnico.

Zadušnica

V petek ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Joseph Vidmarjem ob 7 dnevnici njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Mladinska seja

Seja mladinske skupine SDZ na Waterloo Rd. se vrši v petek 15. marca ob sedmih zvečer v Turkov dvorani, 16011 Waterloo Rd.

Bigelow je kandidat v U. S. senat

Toledo, O. — Herbert S. Bigelow, katerega načrt za starostno pokojnino v državi Ohio je bil pri lanskih volitvah temeljito poražen, je izjavil, da bo kandidiral za zveznega senatorja. To pa samo zato, da bo lahko govoril po radiu. Oddajne postaje namreč ne dovolijo na radiu spornih debat. In da bo lahko govoril po radiu za sprejem novega pokojninskega načrta, je postal Bigelow senatorski kandidat, ker mu kot takim radijske družbe ne smejo odreči kampanje. Bigelow ima namreč pripravljen nov pokojninski načrt za državo Ohio.

Še ima vest

Bilo je pred dvajsetimi leti, ko je nekdo izmaknil Mrs. Brennan rečno torbico pri maši v cerkvi sv. Rozalije na zapadni 114. cesti. V torbici je imela \$19.00. Zdaj je pa nekdo oddal torbico z vsem denarjem in kar je bilo takrat v nji v župnišču z naročilom, da naj se to vrne Mrs. Brennan. Zena je bila tega tako vesela, da je hotela dati denar uzmovniku nazaj. Toda župnik ji je rekel, naj ga le mirno spravi, ker ga bolj potrebuje, kot pa dotični.

Za čezurno delo

Delavci pri Monarch Aluminum Mfg. Co. bodo dobili za \$8000 dodatne mezde, kar jim gre po postavi za čezurno delo. Kot se je pronašlo, je firma vodila knjige tako, da se je iz njih razvidelo, da dobijo delavci plačano za vse čezurno delo, kar pa v resnici niso dobili. Nad 600 delavcev je prizadetih. Kompanija je s tem kršila federalno postavbo in okrožni sodnik Wilkin je družbo posvaril pred enako mahinacijo s plačami v bodoče.

Councilmanov urad

Mr. Edward Kovačič, councilman 23. varde, je odprl svoj urad na 6603 St. Clair Ave. Tukaj ga lahko obiščete vsak torek in četrtek od 6. do 8. zvečer.

Vabilo na seja

Društvo Waterloo Camp št. 281 WOW ima v četrtek zvečer ob 7:30 redno mesečno sejo. Članstvo se prosi, da pride v velikem številu.

Vojna je bila končana v torek. — Finci so odstopili Rusom ves polotok Karelian Mannerheim linijo, Viipuri, vse obrežje jezera Ladoga, bojno pristanišče na otočju Hanko.

FINSKI PARLAMENT MORA ODOBRI MIROVNO POGODBO V TREH DNEH

Moskva, 13. marca. — Sovjetska Rusija je danes zjutraj uradno naznanila, da je podpisala mirovno pogodbo z Finsko, s čemer je bila končana tri in pol mesečna vojna na Finskem. Pogodba daje Rusiji ves utrjeni polotok Karelian z Mannerheim linijo, kjer leži tisoče in tisoče ruskih in finskih vojakov v mrzlem grobu.

Sovražnosti so ponehale, danes zjutraj ob štirih, a finski parlament mora odobriti pogodbo v teku treh dni. Pričakuje se, da bo to storjeno.

Poleg miru dobi Finska letno najemnino 8,000,000 finskih mark (\$120,000) za 30 letno najemnino otoka Hanko, ki je znan kot Gibraltar v Finskem zalivu. Ruske čete bodo pa zapustile okraj Petsamo na finskem skrajnem severu.

Finska je odstopila Rusiji: Helsink, 13. marca. — Priča- Ves polotok Karelian z utrjeno Mannerheim linijo. Napol porušeno mesto Viipuri in vse otoke v tem zalivu. Vse obrežje na je- zeru Ladoga, ki je eno največjih najobljubljaj, kar je mogla Finska v Evropi, s tremi mesti. Dalje dobi Rusi otok Hanko in okoli- sko otočje za dobo 30 let, kjer bo Rusija zgradila svoje bojno pri- stanisce. Dalje gotovo otočje v Finskem zalivu, velik del finske- ga ozemlja na severovzhodni me- ji.

Dalje dobi Rusija pravico zgra- diti železnico od Belega morja pa do Botniškega zaliva, ki se nahaja zapadno od Finske, s čer- mer bo Finska nekako obkrože- na. Nadalje dobi Rusija pravico zahtevati Nemčije po olju. Z mirom na finski fronti bo rec za Anglijo in Francijo. Uda- ril in Moskva smatrata konec finske vojne za sijajno zmago. Z mirovno pogodbo med Finsko in Rusijo je dobil prestiz zave- znikov pri skandinavskih nara- dilih velik udarec. Enako tudi na Balkanu. To premirje je spravi- lo skandinavske dežele v ob- možje Nemčije in Rusije. To zna- meti tudi za posledico, da se bo zrahljala vez med Turčijo, An- glijo in Francijo. Morda bo spremenilo tudi zadržanje Ro- munske, ki se je dozda upirala sijo.

Velik udarec za zavezniške

London, 13. marca. — Konec finske vojne je indirekten udar- rec za Anglijo in Francijo. Uda- ril in Moskva smatrata konec finske vojne za sijajno zmago. Z mirovno pogodbo med Finsko in Rusijo je dobil prestiz zave- znikov pri skandinavskih nara- dilih velik udarec. Enako tudi na Balkanu. To premirje je spravi- lo skandinavske dežele v ob- možje Nemčije in Rusije. To zna- meti tudi za posledico, da se bo zrahljala vez med Turčijo, An- glijo in Francijo. Morda bo spremenilo tudi zadržanje Ro- munske, ki se je dozda upirala sijo.

Odmev v Zed. državah

Washington, 13. marca. — Vo- držav molčijo, dokler ne dobe od- dnlhi kongresniki izražajo obža- lovanje nad mirovnimi pogoji, ki jih je morala Finska sprejeti od Rusije. Vodja demokratov, senator Barkley je rekel, da je to čisto navaden rop. Uradna ameriška vlada ni podala še no- bene izjave.

Splošno se v Washingtonu so- di, da se je s tem ojačila rusko- nemška zveza. Nekateri kon- gresniki so pa mnenja, da je s da se prosi, da se nocoj udeleže končano vojno na Finskem od- stranjena ena nevarnost, da bi pred koncertom. Seja se vrši v šie Zed. države v vojno. Diplomati raznih tujezemskih ju.

K seja

Starše godbenikov fare sv. Vi- gresniki so pa mnenja, da je s da se prosi, da se nocoj udeleže končano vojno na Finskem od- stranjena ena nevarnost, da bi pred koncertom. Seja se vrši v šie Zed. države v vojno. Diplomati raznih tujezemskih ju.

Demokratska delegacija

Ray T. Miller, načelnik de- mokratov v okraju Cuyahoga, je izbral za narodno demokrat- sko konvencijo, ki se vrši 15. ju- lija v Chicagu sledeče delega- te in sicer po dva iz vsakega kongresnega distrikta: 20. okraj: Alfred A. Benesch, coun- cilman Emil Crown; 21. okraj: councilman William Reed in Frank Ratajczak; 22. okraj: Ray T. Miller in odvetnik Har- ry Payer.

Preiskava šolskih busov

Šolski odbor v Euclidu je na priporočilo Ray Turka odločil, da naprosi državno policijo, naj preišče euclidске šolske bu- se, če so dovolj varni za pre- važanje otrok. Mr. Turk je iz- javil, da ti busi niso mehanično v dovolj dobrem stanju, da bi varno prevažali otroke.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 61 Wed., March 13, 1940

Roosevelt bo ali pa Hull

Vplivni politiki v demokratični stranki so mnenja, da se vrta nominacija za predsedniškega kandidata čim dalje bolj okrog Roosevelta in Hulla, državnega tajnika v Rooseveltovem kabinetu. Še noben od teh dveh ni podal kake izjave, če bo sprejel nominacijo. Toda Hull se vedno bolj pojavlja kot posredovalec med novimi dealerji in staro gardo demokratov v slučaju, če bi Roosevelt sam ne sprejel nominacije.

Politiki so danes še vedno mnenja, da Roosevelt lahko dobi nominacijo, če jo želi. V tem je samo ena možnost, da se mu to prepriča in to je, če pridejo na plan demokratije, ki se drže še v odzadu in ki so odločno proti vsakemu tretjemu terminu. Če stopijo ti naprej in zastavijo Rooseveltu pot, potem bi bil sentiment proti tretjemu terminu tako močan, da tega Roosevelt v svojo mašinerijo ne bi premagal.

Podpredsednik Garner in njegovi pristaši so skušali nagovoriti druge odlične demokrate, ki morda upajo na nominacijo, da bi se skupno borili proti tretjemu terminu. Toda ti kandidati si ne upajo na dan, ker se boje posledic v slučaju, ako bi Roosevelt nazadnje le kandidiral in bi bil izvoljen. Nazadnje niti najbolj pretkan politikar ne ve, kako bo volil ameriški narod. Politiki, ki se spre s kandidatom in je ta izvoljen, se potem bridko kesa, ker nima absolutno nobene besede pri vladi, niti kake naklonjenosti. Edini podpredsednik Garner je šel v boj odprt. Ako bo nominiran Roosevelt ali Rooseveltov pristaša, potem je Garnerju za vedno odklenalo v političnem življenju.

Državni tajnik Hull, katerega smatrajo bolj za konservativca kot za novega dealerja, ni napravil še nobene poteze, da bi se lahko sodelil, če bo kandidat. Na narodno demokratsko konvencijo, ki se vrši 15. julija v Chicagu, ne bo prišel Hull z več kot 22 delegati iz države Tennessee, ki bodo volili zanj. Toda vrt je poln jablan, na katerih je zrelo sočno sadje, samo če bi hotel Hull to drevo malo potresti. Za njim bo stal generalni poštni mojster Jim Farley, kateremu gre kredit, da je izvolil Roosevelta dvakrat zaporedoma.

Tudi Garnerjevi pristaši so naklonjeni Hullu. Hull sam pa ne reče nič. Toda politiki so prepričani, da Hull ne bo odrekal, če mu ponudijo nominacijo, čeprav se je baje večkrat izrazil, da ga predsedništvo ne veseli. Toda radi bi poznali tistega, ki bi se branil biti predsednik mogočnih Zed. držav, zlasti če se mu predsedništvo prinese na krožnik.

Ena stvar je, katero bi morali upoštevati politiki, ki nominirajo Hulla in to je urad podpredsednika. Hull je star 68 let, tri leta mlajši kot Garner, katerega smatrajo za prestarega, da bi bil predsednik Zed. držav. Torej če bi bil izvoljen Hull, bi moral biti za vsa klučaja izvoljen tudi dober podpredsednik, da lahko nastopi urad predsednika, če se Hullu kaj pripeti.

Hitler še davno ni na kolenih

Svetovna diplomacija je mnenja, da je sedanji način vojne, ki jo vodijo zavezniški prav po načinu, ki si ga želi Hitler in da bodo morali zavezniški svojo taktiko spremeniti, če bodo hoteli zmagati. Nemčija še davno ni obkoljena. Še vedno ima dostop do skandinavskih produktov na severu, do balkanskih na jugu in do ruskih na vzhodu. Ako bodo zavezniški sedeli in čakali pred lisičjo luknjo, se zna zgoditi, da jo popiha lisica pri drugi luknji ven.

Ni vprašanja, da Nemčiji manjka sirov in za dolgo vojno. Toda ima pa rezerve, kot gori omenjeno, ki ji bodo omogočile, da bo lahko še dolgo vztrajala.

Zavezniški sedijo in čakajo, Hitler pa medtem organizira okupirano ozemlje, ki mu bo dalo nove zaloge in obilo rezerve. Od severa, juga in vzhoda pa počasi vozi razne potrebščine in si kupi rezervo. Zavezniški pa sedijo prekrižanih rok in gledajo, kako Hitler dovaža nove zaloge od vseh strani.

Če bi pa bila Nemčija prisiljena, da se postavi na več frontah, bi ji njena zaloga kmalu pošla in v par meseci bi bila prisiljena prositi za premirje. Če bi mogli zavezniški najti pota, da bi Nemčiji odrezali pot do železne rude na Švedskem, bi ji bil s tem prizadet smrtni udarec. To priznava Nemčija nehoti sama, ker se zdaj tako silno trudi, da bi se sklenil mir na finski fronti, ker je sicer nevarnost, da pridejo zavezniški v Skandinavijo in Nemčija bi namah izgubila vire za železno rudo, kar je za Nemčijo življenjskega pomena.

Če bi se zavezniški zganili in šli na vzhod, bi v trojezi Anglija, Francija in Turčija dobile trdno stališče v Črnem morju, od severa v Skandinaviji, pa bi bila Nemčija obkoljena. V tem slučaju bi bil tudi Mussolini prisiljen priti iz luknje in stopiti na to ali ono stran, v tem slučaju gotovo na stran zaveznikov.

Hitler je poslal svojega ministra von Ribbentropa v Italijo par dni prepozno. Spor med Anglijo in Italijo radi premoga je bil med tem poravnal.

Nekateri so mnenja, da bo Hitler v kratkem udaril in postavil vse na eno kocko. Drugi pa mislijo, da bo ždel in tako počasi črpal Anglijo s svojimi napadi na angleško mornarico z letali. Potem bo vprašanje, kdo se bo prej naveličal čakanja in oprezovanja.

BESEDA IZ NARODA

Še malo o gruntarjih

Čakal sem, da bi se še kdo oglasil in podpiral dopis Jože Arkota in bi mu obrisal kodrilo love solze. Kakor vidim iz tvojega diposa Jože, se ti slinje cedijo, ker Mr. Opaskar bolje obstoji kakor pa ti. Čast mu, ki je malo bolj na visokem. Ti nisi njemu pomagal od tega in tudi on ni kriv, če se ti nisi tako visoko povzpeli. Poleg tega pa napadaš še Mrs. Modrijan, da ji visi "kuca" na rami in da hlače nosi.

Zdi se mi, da so se ti prepozno, sedaj po 40 letih, oči odprle, čeprav sedaj prepustiš hlače ženi, pa skoro gotovo vem, da ne boš prišel na stališče kakor je Mr. Opaskar in Mrs. Modrijan. Če hoče človek, da mu ne bodo gruntarji oporekali radi vode, se je bilo treba dobro podpreti. Praviš, da si mehkega srca. Dobro! Poleg tega pa praviš, da mora rentar plačati vse še predno je čas. Obžalujem. Obriši si solze uboga zmeta, zakaj si pa nisi na rame obesil 2 ali 3 kuče, ali pa še več in bi lepo živel kakor milijonar, najemniki bi ti pa lepo plačevali vse vodo, davke, plin, elektriko itd.

Vidiš kako bi lepo živel in kakor vidim so vsi drugi trpili bolj razviti kakor pa ti Jože, vsaj poznajo kaj je belo in kaj je črno. Ti, ki imaš dobro srce, kar pojdi s klobukom okoli, tudi jaz ti bom dal, da si boš lahko obrisal solze.

Priznam, da smo bili vsi uboge sirote, ko smo dospeli v to blago deželo. Torej zavedaj se v kakšnem položaju si ti in v kakšnem pa so nekateri drugi. Nikar ne bodi tako nasproten onemu, ki kaj ima in kje živi. Treba je imeti dobro glavo in prične roke, potem pa tudi kaj na rami ostane za stara leta. Veš Jože, jaz spoštujem take ljudi, ki jim vsaj nekaj na rami obvisi in ne da so taki kot nekateri, da so taki zadaj kot po hrbtu.

Jaz sem že četrti, ki pišem o tem in mislim, da kar pišem je prav. Dosti je treba potrpeti in prenesti pri vseh trpinah in rentarjih, pa bo že, saj so poštene in nam vse plačajo, saj takih kakor si ti Jože, mislim, da ni dosti. Če hočeš še kaj več pa kar pridi po zdravila in jih boš že dobil, če ne pri enem pa pri drugem.

Sedaj ti pa želim k tvojemu gođu, saj ni več daleč, vse kar si v 40 letih zamudil in da bi prepuštil svoji ženi nogiti hlače, če že ni prepozno, ampak mislim da je. Moja žena jih tudi nosi, seveda do gotove meje in zato nam pa trpini vsi plačajo, al' nam je dobro, kaj ne gruntarji? Po zdravljeni, pa naj se še kateri kaj oglasi,

Tom Kastelec.

Od Carigrada do Kabula

Te dni mednarodni listi posebno mnogo pišejo o tem, kako bi se naj boljše sedanje svetovne vojne razširila. Vojna je sedaj v teku komaj na zapadu Evrope ob Renu in v Posarju in na severu, ker se sovjetski vojakji že nad dva meseca trudijo, da bi zaslužili najbolj civiliziran in kulturni evropski narod — Fince. Seveda se na severu boljše viki ne bi ustavili ob finko-švedski ali finko-norveški meji, ampak bi Sovjeti skušali vdreti tudi naprej do Atlantika in priti do Narvika. To bi bil velik imperialistični plen Sovjetov na severu — Sovjetska Rusija bi prišla tako do odprtega morja. Anglija bi se nato morala na morju poleg z Nemčijo pomeriti tudi s Sovjetsko Rusijo. Tako zamisel je sicer še precej nejasna in blo- dna, kajti boljše viki imajo še manj brodovja kot pa Nemčija. Toda s podmornicami se lahko že marsikaj doseže in teh ima baje

sovjetska vojna mornarica nad 100.

Toda v javnem mnenju se je v zadnjih dneh mnogo pisalo tudi o tem, kako se nemške čete skušajo skozi Vzhodno Galicijo pomakniti proti Črnemu morju. Tam se njihova glavnina najbrž ne bi ustavila. Skupno s sovjetsko vojsko bi se naj nato izvedel napad proti angleškemu vplivu v Mali Aziji, rdeča vojska bi naj opravila svojo nalogo na ta način, da bi vdrala naprej proti Indiji. Kdor je hotel streti vse tekmovalce Evrope, je moral kreniti osvajat bogastva Indije. Ti načrti so se ponavljali v vseh stoletjih zgodovine od Aleksandra Velikega do Napoleona. Vsi ti načrti so se razbili zaporedoma, najdalj časa vladajo v Indiji Angleži, ki si je pa niso pridobili z orožjem v roki, ampak z denarjem. Ali bo v novem času mogoče na drug način zavladati nad Indijo?

Prodiranje proti Indiji pa je predvsem problem prometnih zvez skozi države, ki vodijo proti Indiji, to je skozi Turčijo, Irak, Iran in Afganistan. Ali so te dežele sploh prehodne za moderne armade, to se vprašuje zadnje čase cela vrsta časnika in publicistov. Prva velika država je Turčija.

Turčija. — V stari Turčiji so bile prometne zveze zelo slabe. Že v evropski Turčiji ni bilo mnogo cest in železnic, še manj cest in drugih prometnih zvez pa je imela stara Turčija v svojih azijskih in afriških posestvih. Nova moderna Turčija se je tako rekoč umaknila iz Evrope in vsa njena moč je sedaj v Mali Aziji, kjer je sedaj tudi nova turška prestolnica Ankara.

V stari Turčiji je bil Carigrad najvažnejši prometni vozil in izhodišče za križarenje po turškem cesarstvu. Na njegovo mesto pa je v novi Turčiji stopila Ankara in je torej od tam treba gledati na razvoj prometnih zvez po Turčiji.

Nova Turčija pa se ni vrgla na gradnjo cest; vse delo turške vlade v javnih delih je bilo silno plodno, toda za dvig prometa je moderna Turčija skrbela predvsem na ta način, da je gradila železnice. Stara Turčija je imela 4000 km železnic, nova turška republika je dolžino železniških prog najmanj podvojila. Cest pa tudi v novi Turčiji niso gradili, vse nove ceste pa, ki so bile zgrajene, so bile zgrajene pravokotno na železnice in so zamisljene tako, da naj dovažajo program tovar, nikakor pa naj ne gredo vzporedno z novimi progami. Velika železniška mreža pa se je razvijala predvsem od zapada proti vzhodu, to je v smeri, ki bi prišla v poštev za pot proti Indiji. Ceste pa se v tej smeri niso razvijale in jih skoraj ni.

Najvažnejši novi železniški prog, ki sta bili zgrajeni v zadnjih letih nosita ponosni imeni "premogovna železnica" in "balkanska železnica". Prva proga poveže Ankara s Črnim morjem, druga pa Ankaru z Diaberkirjem, ki je že blizu iraške in iranske meje. Silno važna proga Siwas-Erzurum pa je bila predana prometu 20. oktobra lanskega leta. S temi progami je bila nova Turčija lepo preprejena od zapada proti vzhodu. Iz Erzeruma vodi stara železniška ozkopotna proga v Leninkan na sovjetskem ozemlju. Iz Erzeruma bodo začeli graditi železniško zvezo z Iranom (Perzijo) proti Tebrisu in naprej v Teheran.

Najvažnejša in edino porabna cesta v novi Turčiji vodi iz Trapezunta ob Črnem morju v Erzerum in nato naprej v Tebris v Perzijo. Turška vlada pa gradi vse nove železniške proge v lastni režiji in zato nima vlada dovolj sredstev za gradnjo cest. Avtomobilska cesta iz Carigrada

da v Ankaru je bila sicer dolgo časa v načrtu, sedaj pa o njej nikdo več ne govori. Prav tako pa je gradnja cest v Turčiji silno draga in stane vsak kilometer ceste v Turčiji vsaj 1000 turških funtov. Ta vsota je tako visoka, da zgradi vsak vijalet (pokrajinsko okrožje podobno našim banovinam) na leto komaj kakih 10 km cest, kar je pri ogromnih razmerjih skoraj brezpomembno. Če pa bi hoteli govoriti vsaj o nekakem normalnem cestnem omrežju v Turčiji, tedaj bi moral vsak vijalet v Turčiji imeti vsaj 300 km cestnega omrežja. To je pa tako številka, da je skoraj nemogoče misliti na to, da bi se kaka vojska z modernimi motoriziranimi kolonami lahko v redu pomikala skozi turški del Male Azije. Prodiranje je torej možno samo po železniških progah in tako prodiranje je seveda dovoljeno samo turškemu prebivalstvu in tistim, ki so temu prebivalstvu naklonjeni in koristni. Vsak sovražnik pa železnice ne bi mogel več uporabljati in bi naletel na turško vojsko, ki je popolen gospodar turškega gorovja in njegovih neprehodnih planot.

Irak. — Irak je tista dežela, ki obsega nekaj več ozemlja, ki se navadno imenuje Mezopotamija. Tam pa so prometne zveze še skoraj bolj žalostne kot pa v Turčiji. Vsega je železnice komaj za 1200 km in še te železnice nimajo enake širine tirov. Samo nekdanja bagdadska železnica ima normalne tire. V kratkem bo dograjena železniška proga Mosul—Diaberkir in šele tedaj bo ta velika bagdadska proga res v celoti zvezana z železniškim tirom. Iz Carigrada do Bagdada bo čez Ankaru vodila proga normalnega tira.

Irak pa ima izredno obsežno cestno omrežje, ki je izgrajeno najmodernejše. Te ceste so zgrajene predvsem Angleži in so vse asfaltirane, posebno tiste, ki vodijo proti mejam. Dežela pa je prebogata na rekah in tako vodi vse te moderne ceste čez izredno število mostov. Toda nad 6000 km cest je še v slabem stanju in to posebno v notranjosti dežele. Najmanj 115 let bi se trajalo, če bi hoteli izpopolniti to omrežje.

Irak je gospodarsko izredno bogato in važno ozemlje. Nobena azijska država nima iz Evrope toliko letalskih zvez kakor ravno Irak. Tigris in Evfrat sta plovna v dolžini 1150 in 900 km. Vsa nova prometna dela pa so v rokah PWD, to je angleške družbe za dvig javnih del v tej državi.

Ves promet teži proti perzijskemu zalivu, to je v smeri od juga proti severu. Vzhod-zapad ne pomeni v prometnem oziru mnogo.

Tisti, ki je gradil tako moderne ceste z najmodernejšimi mostovi, si je pač znal zagotoviti vse varnostne uredbe, ki naj ščitijo te zveze samo zanj. Nešteti mostovi, so najbrž vsi že zavarovani tako, da bodo služili samo njemu in nikomur drugemu. Kdo bi pa uspel vdreti v perzijski zaliv, bi tam gotovo našel na vojno brodovje tiste veselice, ki ščiti Indijo zase, to je na najmočnejše vojno brodovje sveta — na angleške križarke in podmornice.

Iran. — Iran ima eno glavno železniško progo in ta zopet vodi od severa proti jugu, to je ob obali Kaspijskega morja v Perzijski zaliv. Ta proga je ponos mlade države, kajti ta proga je bila zgrajena skozi tako težke in neprehodne dele perzijskega pogorja, da je ta proga sploh najdražja proga, ki je bila sedaj zgrajena na svetu. Vsa ta proga je bila zgrajena brez denarne pomoči iz tujine in lahko si mislimo, s kakšnim ljubosumjem morajo gledati vsi Perzijci na to svojo progo. Proga je dolga 1400 km. Ostale manjše proge so bile zgrajene med svetovno vojno in so jih nekaj zgradili turki. (Dolje na 3 strani)

Za
pouk
in
izobrazbo

Piše
LOVRENC
SUHADOLNIK

Članek 24

DOBER NASVET

Največjo napako pa napravijo starši, če so preveč popustljivi v začetku in kar naenkrat pa postanejo strogi napram svojim otrokom. Zelo slabo bi vplivalo na otroke, ki bi nekaj časa smeli napraviti kar bi se jim poljubilo in kar naenkrat pa bi se ne smeli niti ganiti.

Nikdar pa ne smete dovoliti, da bi se otroci igrali z predmeti s katerimi se lahko poškodujejo za vse življenje. Nekateri starši so mnenja, da naj se otrok igra z ognjem toliko časa, da se bo opeknel in potem bo pa že vedel kaj sme in kaj ne sme. Starši menda ja ne morejo dovoliti, da bi otrok padel po stopnicah in si zlomil nogo ali roko in da se bo na ta način sam naučil, da je igranje na stopnicah nevarno.

Zopet drugi slučaj, starši nikakor ne bodo dovolili, da bi se otrok igral z nabitim samokresom, s katerim bi lahko smrtno ranil sebe ali pa koga drugega. Torej je vedno potrebno, da starši skrbijo za vzgojo in pouk svojih vseh ozirih.

Kadar se primeri, da se otrok star deset ali dvanaest let upre svojim staršem ali učiteljem, tedaj pa je neobhodno potrebno, da starši povzamejo potrebne korake in napno vse sile, da se tako zoperstavljanje enkrat za vselej ustavi dokler je otrok še v tistih letih, ko se ga lahko upogne. "Kar se Janezek nauči, to Janez zna." Tako pravi star pa resničen pregovor.

Odkar pa so starši prvi otroški voditelji tudi v družabnem življenju, je tudi njih sveta dolžnost, da učijo svoje otroke pravega in dostojnega obnašanja. Če se pa otrok ne pokorava, da ga tudi primerno kaznujejo. Nikomur ni dovoljeno, da bi delal kakor se njemu poljubi, kajti vsaka stvar ima svoje meje.

Človek, če hoče biti dober član človeške družbe, mora biti pošten, ne sebičen, dostojnega obnašanja in vljuden napram vsakomur. Takega človeka vsak spoštuje in ceni v obratnem slučaju pa ga zaničuje in sovraži. Človeka nedostojnega in surovega obnašanja ljudje kaj hitro spoznajo in se ga tudi ogibljuje. Zato je naloga staršev, da svojim otrokom pokažejo, da se z surovostjo in razuzdanim obnašanjem ničesar ne doseže in da človeška družba takega surovega ne mara.

Čim bolj boste dobri in popustljivi svojim otrokom, tem trše bo življenje za nje. Pravilna strogost in o pravem času ne bo nikdar škodovala. Neubogljivega otroka pustite, da bo nekaj časa osamljen in kaj hitro se bo spametoval in taka kazen, ki pa ne sme biti prestroga, ga bo naučila, da bo vedel kaj ga čaka, kadar bo njegovo obnašanje izven mej družabnega reda. Teh stvari se otrok nikdar ne nauči prezgodaj.

IZ DOMOVINE

—Maribor. Zetev smrti. V Puskinih ulici 9 je umrla vdova po podpolkovniku gospa Ema Sattran, stara 59 let. — Na Tržaški cesti 39 je pokosila smrt 63 letno soprogo upokojnega železničarja Heleno Valenčič. V Slovenski ulici 40 je umrla 85 letna zasebnica Marija Gradišnik. — V Orožnovi ulici je umrla mati mariborskega trgovca gospa Težmarja Weizl, vdova po nadučitelju, stara 87 let.

—Tako visokega snega, kakor

je zapadel na Jesenicah in okoli, že dolgo let ne pomnijo. Sneg je sam pršil, podlaga ima tudi dobro, tako da predstavlja za smučanje idealno priliko. Precej bodo prizadete smučarske postojanke na bolj oddaljeni Rožci—Golici ker ne bo veliko obiskovalcev.

—Na Jesenicah primanjkuje premoga. Hude težave so za kurjavo, posebno za premog. Trgovci, ki so razprodali že vso zalogo, ne morejo ustreči naročilom strank ker ga ne morejo dobiti.

—Nesreči. Greifoner Jožef, 50 letni delavec s Sp. Brega v Ptuj, si je med delom, ko je nosil premog in pri tem padel, zlomil desno roko. Imenovani ima smolo, saj si je že lani zlomil levo roko. Ko je 45 letni posestnik Kralj Alojz s Kukave, občina Sv. Lovrenc v Slov. goricah čistil s strehe sneg, je pri tem po nesreči padel v globino in si zlomil desno nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v ptujski bolnišnici.

—Nesreča ne počiva. V Ivenici pri Vojniku se je opekla pri štedilniku po obeh nogah 76 letna občinska reva Korošec Antonija. V Dobrniču, pri št. Andražu pri Velenju je slamožrnica pri delu odrezala dva prsta na levi roki 11 letni Praprotnik Teziji. V Vrbi pri Žalcu je padel na pragu in si zlomil desno roko v zapestju 16 letni sin posestnika Dimec Josip. V Gaberj pri Celju si je zlomil desno roko v zapestju pri telovadbi 8 letni Vojska Adolf. V Prekorju pri Škofji vasi je padel s kolosa 18 letni sin posestnika Boršček Jože in si zlomil levo nogo pod kolenom.

—Poroke v Celju. V Celju so poročili: Jarmšek Franc, rudar, in Feldin Ana, delavka v Zagradu; Zgojznik Jože, posestnik, in Puncer Franciška, pos. hči v Nazarjih; Albreht Anton, brivec, in Šeligo Marija, frizerka v Višnji gori; Delakor da Franc, posestnik v Petrovčah, in Cencelj Zofija, posestniška hči v Libojah; Omerzel Ivan, t. govec, in Zeme Marija, tov. delavka v Celju.

—V Ljubecni pri Celju je padla v šoli in si zlomila levo nogo, pod kolenom 10 letna hči delavca Ana Koštomaj.

—V Ljubljani umrlo od 19. januarja do 25. januarja 1940. Pangre Ivana, roj. Pir, vd. Petrič, vd. Prepeluh, 88 let, vdova živinskega mešetarja, Vidovdanska c. 9, Marenče Franc, 5 mesecev, sin čevljarja, Korotanska ulica, Gajšek Ana, 68 let, poljska dninarica, Vidovdanska c. 9, Kurent Marta, 18 let, sirota, Vidovdanska c. 9, Stegnar Marija, služkinja, Vidovdanska c. 9, Merjasec Marija, roj. žirovnik, 79 let, vdova cerkvenika, Vidovdanska c. 9, Mohar Stanislav, 39 let, pisarniška moč, Sv. Florijana ulica 40. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Deceko Jože, 45 let, delavec, Gorenja vas pri Škofji Loki, Jereb Janez, 49 let, delavec, Hraše 19, obč. Lesce, Jurman Peter, 42 let, dninar, Vodovna c. 31. Podboj Anton, 56 let, občinski cestar, Planina 4 pri Logatcu, Oman Marija, 24 let, žena posestnika, Sp. Duple 7 pri Kranju, Govekar Alojz, 1 leto, sin dninarja, Podgorje 20, obč.

Če verjamele al' pa ne

Oče: "Povej mi sinko, kako se imenuje vsemočno bitje, ki vse vidi, vse sliši, vse ve in pred katerim vsa midva pravi ničli?" Sinko: "To so naša mama."

V Ljubljano je padel možak, ki ga je ponoči zaneslo preblizu obrežja, pa je začel na ves glas vpiti: "Pomagajte, pomagajte, plavati ne znam!"

Gori na bregu se ustavi dobrovoljček, ki nekaj časa poslušaj vpitje, končno pa pravi: "Prava reč! Saj tudi jaz ne znam plavati, pa se ne derem tako bedasto kot se vi."

WINNETOU

Po nemškem izvralku K. Mays

In res je mislil tudi topot "ustreliti ob kolenu." Počasi je segel po svojo srebrno puško ter igraje in na videz brez posebne namena položil cev tesno ob stegno. Kam je meril —?

Sledil sem z očmi podaljšani črti puškine cevi in opazil v poddrasti med listjem rahlo svetlikanje, vidno le za človeka, kakor je bil moj Winnetou, ki mu je bilo ostro oko prirojeno in pogled vezban in šolan. Sam bi ga ne bil opazil, da me ni Winnetouova kretnja opozorila na njega. Tisto svetlikanje je pomenilo dvoje človeških oči. V grmovju je nekdo tičal in nas opazoval. In Winnetou ga je mislil s strelom ob kolenu zadeti v čelo med oči.

Se malo više je pomaknil cev. Pripravljen je bil.

Napeto sem čakal. Winnetou nikdar ni zgrešil, tudi ponoči ne. Sedaj je položil prst ob petel.

Pa ni ustrelil. Umaknil je roko, odložil puško in iztegnil nogo po travi.

Pogledal sem v gozd. Oči so izginile.

"Navihan človek!" mi je šepnil po apasko.

"Človek, ki pozna strel ob kolenu, če ga tudi morebiti sam ne zna!" sem povedal, tudi po apasko.

"Belokozec je."

"Da, Sioux in vobče Indijanci ne bo nikdar tako na široko odprli oči, da bi se v temi videle."

"Priluškoval je. Zato so našli sopotniki tako glasno govorili."

"Njihov zaveznik je. Vsaj verjamem, da je blizu."

"Pa tudi sam dobro ve, da sva našla."

"Videl je, da si mislil streljati ob kolenu, pa si je seveda kaj mislil, da si ga opazil. Umaknil se je. Previden bo."

"Zalezoval ga bom."

"Bi bilo silno nevarno!"

"Nasmehnil se je."

"Za mene —?"

"Tudi! Gotovo se je umaknil kam globlje v goščavo in nas od tam opazuje. Če boš vstal, bo koj uganil, da ga greš iskat, pa te bo počakal!"

"Pshaw —! Naredil se bom, kot da grem h konjem. Ne bo se mu zdelo sumljivo."

"Pač! Kakor vse kaže, pozna mož vse zvijače in trike divjega zapada. Ne boš ga prevaril!"

"Pa prijeti ga le morava!"

"Prepušči ga rajši meni, Winnetou!"

"Ali naj tebe pošljem v nevarnost, sam pa strahopetno ostane na varnem? Sram bi me bilo pred mojim belim bratom!"

Ne! Winnetou je prej zagledal svetlikajoče se oči ko ti, zato ima prvo pravico do njega. Moj brat mi naj pomaga, da bom lahko odšel, ne da bi oglednik uganil, komu velja."

"Pa počakajva še vsaj nekaj časa!"

"Dobro!"

Čakala sva deset minut. Pa sem se naredil osornega in dejal tovarišem, ki so še vedno govorili in čenčali:

"Sedaj je pa dovolj! Nehajte! Spat pojdemo! Jutri bo treba zarana vstati, spočiti moramo biti!"

Mr. Rollins, ali ste dobro privezali svojega konja?"

Nevoljno je zagodel, ni bilo po njegovih namelih, da bi bil že moral prenehati s komedijo.

"Sem!" je dejal in se obrnil v stran.

"Moj rjavec še ni privezan," je povedal Winnetou, glasno in topot po angleško. "Pojdem pa ga privežem zunaj na preriji, se bo lahko ponoči pasel."

Ali naj vzamem s seboj tudi Old Shatterhandovega Swallowa?"

"Stori to!" sem mu dejal.

Tudi midva sva igrala komedijo. Žal ni učinkovala.

Winnetou je vstal, si ogrnil santillo odejo in odšel na videz h konjem, v resnici pa, da pogleda za vohunom. Vedel sem, da bo zunaj v temi legel na tla ter v ovinku zlezel v gozd in ogledniku za hrbet. Odeje pri tem seve ni rabil, pa vzel jo je s seboj, da bi bila prevara še bolj uspešna.

Tovariši so za hip umolknil, pa beseda jim je bila kmalu spet v teku. Njihovo glasno govorjenje mi je bilo topot čisto po volji. Olajšalo je Winnetouu zalezovanje, oglednik pa ga vsaj ni čul, če je po nesreči list zašumel pod njim ali pa se ukrhnila suha veja.

Naslonil sem glavo na komolce, napol zaprl oči ter se delal malomarnega in zaspanega, izpod obrvi pa sem najpozorneje ogledoval rob goščave.

Pet minut je minilo, minilo je deset minut Winnetoua pa ni bilo od nikoder. Še četrte ure je minilo, in še vedno se ni vrnil.

Strah me je že bilo za prijatelja, pa miril sem se. Teško in zamudno je zalezovati nasprotnika, ki ima oster sluh in ki povrh še sluti, da ga misli nekdo iznenaditi. In človek, ki je tičal za grmom, se je, o tem nisem dvomil, le predobro razumel na vse zvijače zalezovanja in prisluškovanja.

Po dolgem čakanju sem čul korake iz smeri, kamor je Winnetou odšel h konjem. Obrnil sem se.

Da, prihajal je. Po santillo odeji sem ga spoznal. In ker je tako brezbržno stopal, je oglednika gotovo našel in prijel.

Pomirjen sem se spet naslonil na komolce ter čakal, da prisede in mi poroča.

Vse bliže so prihajali njegovi koraki. Obstal je trdo za menoj.

"Sedaj pa še ti!"

Tako je povedal glas, ki pa ni bil Winnetouov.

Sinil sem okoli.

Videl sem santillo odejo, pa mož, ki je bil v njo zavrit, ni bil Winnetou. Bradat človek je bil, čudno znan se mi je zdel. In pravkar je dvignil puškino kopito v zamah.

Po bliskovo sem se zavalil v stran, umakniti sem se mislil.

Pa prepozno je bilo.

Mesto po glavi me je zadelo kopito v tilnik. Udje so mi mahoma ohromeli.

Se enkrat je zamahnil, udar me je treščil po glavi.

Onesvestil sem se.

VI.

Santer.

Dan se je delal, ko sem se zavedel.

Dobrih šest ur sem torej ležal v nezavesti. Udarec v tilnik mi je ohromel ude, geniti se ni sem mogel. Dolgo sem se mučil da sem končno vsaj oči odprl.

Pa težke so bile, kot da so i svinca. In koj so se mi spet zaprle in nepremično sem obležal napol sem spal, napol sem bedel.

Bilo mi je, kot da sem umrl, kot da moja duša iz onega sveta sem posluša, kaj se ljudje mejo ob mojem truplu. Razumel nisem ničesar. Topo sem ležal.

Tedaj pa sem čul glas, za glas, na mah me je spomnil najusodnejše in najžalostnejše ure, ki sem jih doživel na zadu, glas, ki bi me bil od mrtvobudil.

In tole je povedal glas:

"Tisti apaški pes noče nič znati in onega drugega pa ubil —. Škoda! Na njega se še prav posebno veselil. (bi naj, podvojeno in podesetno bi naj čutil, kaj se pravi, ni v pest priti! Mnogo mi bi dal, da ga nisem ubil —!

(Dalie prihodnjič)

Zvezde Metropolitan operne sezone v Clevelandu

ROSE BAMPTON

LAWRENCE TIBBETT

HILDA BURKE

KIRSTEN FLAGSTAD

Med 8. in 13. aprilom bo v biteljev glasbe iz vseh delov države Ohio; v vodilnih vlogah nastopijo najslavnejši pevci in pevke omenjene operne družbe. Tekom zadnjih dveh dni, v petek in soboto 12. in 13. aprila,

VZPORED PREDSTAV

V ponedeljek zvečer, 8. aprila
"AIDA"

V torek zvečer, 9. aprila
"TANNHAEUSER"

V sredo zvečer, 10. aprila
"LA BOHEME"

V četrtek zvečer, 11. aprila
"CARMEN"

V petek popoldne, 12. aprila
"MADAME BUTTERFLY"

V petek zvečer, 12. aprila
"TRISTAN UND ISOLDE"

V soboto pop., 13. aprila
"LA TRAVIATA"

V soboto zvečer, 13. aprila
"LA GIOCONDA"

bodo podane štiri predstave, in izbralo se je operna dela, ki običajno niso vključene v repertoarju Metropolitan opere, kadar se mudi na letnem gostovanju v našem mestu.

Puccinijeva najbolj priljubljena opera "Madam Butterfly," ki bo peta v petek 12. aprila popoldne, je bila zadnjič vpriporjena od Metropolitan opere v Clevelandu pred 30 leti, ko se je vršilo pardnevno gostovanje v Hippodrome gledališču. Zahteva po obnovitvi tega krasnega glasbenega dela tekom clevelandškega gostovanja je bila izredno velika, zato se pričakuje, da bo vpriporitev iste eden izmed viškov opernega tedna. Glavno vlogo bo pela Hilda Burke.

Osobje v vseh operah bo prvovrstno, kar znači, da ni sličnih predstav mogoče videti nikjer drugje na svetu.

Tekom opernega tedna bodo ljubitelji petja glasbe iz Cleve-

landa in drugih delov države Ohio imeli priložnost slišati naslednje svetovno slavne pevke: Kristen Flagstad, Grace Moore, Gladys Swarthout, Helen Jepson, Zinka Milanov, Karstin Thorborg, Bruna Castagna, Rose Bampton, Hilda Burke in Irra Petina, medtem ko v moških vlogah nastopijo sledeči sloviti pevci: Lawrence Tibbett, Lauritz Melchior, Ezio Pinza, Richard Crooks, Giovanni Martinelli, Armand Tokatyan, Charles Kullman, Guiseppe De Luca, Alexander Kipnis, John Brownlee, John Carter, Norman Cordon in Leonard Warren.

Prvič bo to pot v Clevelandu gostovala Zinka Milanov, svoječasna pevka opernega gledališča v Zagrebu, ki bo pela glavno žensko vlogo v operi "Gioconda," s katero se bo v soboto 13. aprila operni teden zaključil. V isti operi bodo peli Giovanni Martinelli, Ezio Pinza, Bruna Castagna in Gladys Swarthout.

Cene sedežem so od \$1 do \$6 (vstopnice so davka proste) in bodo v kratkem na razpolago. Vsa naročila po pošti naj se naslovijo na Northern Ohio Opera Association, Union Bank of Commerce, Euclid Ave. & East 9th St., Cleveland, Ohio. Istim naj se priloži koverta z naslovom in znamko.

OD CARIGRADA DO KABULA

(Nadaljevanje z 2 strani)

di Rusi, ki so imeli zaseden del Perzije. Toda te proge, dolge komaj nekaj nad 100 km imajo ruski široki tir.

Dežela je pa vsa prepredena z dobrimi, tudi za motorni promet sposobnimi cestami. Dolžina teh dobrih cest v Perziji znaša 18.000 km, vendar pa so vse zgrajene iz enega središča — iz glavnega mesta Teherana in vodijo na vse obmejne točke države. Zelo ugodne so ceste proti Kaspijskemu morju in proti Perzijskemu zalivu in celo v Afganistan. Prav slabe in težko prehodne ceste pa so zgrajene v smeri proti Indiji. Te ceste so za moderni promet komaj upoštevane, še hitreje pa jih lahko zapre vsakdo, kdor bi hotel braniti vdor v Indijo s te strani.

Perzija si je zgradila v zadnjih letih vse to omrežje prog in cest v nekem zanosu narodnostnega razmaha. Teško je verjetno, da bi lahko kdo premikal svoje sile ob tej veličastni najdražji progi sveta ali pa po cestah, ki so zopet prehodne le v smeri proti Perzijskemu zalivu.

Afganistan. — Afganistan pa sploh nima železnic. Prav tako ni tam cest, ki bi bile sposobne za moderni promet z motornimi vozili. Po deželi vodijo stare ceste za karavane, ki se morajo boriti z izrednimi težavami in nadčloveškimi naporami. Vendar pa je v teku gradnja izredne gorske železnice Herat-Kabul, ki bo zgrajena najbrž šele čez nekaj let.

Dostopen pa je Afganistan samo iz Indije, in sicer iz Lahore čez Ravaldindi, Pešavar in prelaz Khaiber. Toda ta cesta je že sedaj v rokah Angležev, toda tudi ta cesta ne prihaja v poštev za moderno vojsko.

Nasteli smo nekaj podatkov o prometni prepredenosti maloazijskega sveta, ki prihaja v poštev za iste načrte, ki danes toliko govore o Indiji. Verjetno je, da s tem resno računajo vsi tisti, ki bi morali kreniti na take pohode. Vojaški krogi torej za borbe v tem delu sveta ne morejo biti preveč navdušeni. Zasnajajo se radi samo politiki in če bodo ti odločevali v vojni bolj kot generali, se tudi res lahko zgodi, da bo kdo hotel oditi v zgodovino z lavorikami Aleksandra Velikega, ponesel pa bo s seboj najbrž tudi sloves njegovega neuspeha in konca.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Nemški minister je odšel iz Rima praznih rok

Rim. — Nemški zunanji minister von Ribbentrop je gotov s svojim uradnim poslanstvom pri italijanski vladi in pri Vatikanu ter se je odpeljal domov. Splošno se sodi, da ni dobil nikakih zagotovil v Rimu razen morda te, da bo ostala Italija še nadalje nevtralna. Glede vzroka obiska nemškega ministra in glede poteka razgovorov v Rimu vlada največja tajnost, toda tako od nemške kot od laške vlade hite zatrjevat, da ni prišel Ribbentrop v Rim radi kakih novih pogodb.

Ribbentrop je prišel v Rim, tako trdijo v Berlinu, predvsem radi tega, da izve pri Mussoliniju mnenje glede trenutne evropske situacije in kaj laški premier misli o finski-ruskih mirovnihih pogajanjih. Ker je Ribbentrop sam prošil za avdienco pri papežu se sodi, da je prišel braniti nemško pokroviteljstvo na Poljskem, ki baje preganja poljski narod na nečloveški način.

Kolikor se more dognati, je bil papež zelo oster v svojih besedah ter je zahteval, da začne Nemčija postopati drugače s Poljaki. Ribbentrop je baje dokazoval papežu, da je Nemčija rešila Evropo pred boljšeizvzom in da je njena zveza z Rusijo zgolj ekonomskega pomena, pa še v to jo je prisilila Anglija. (Seveda, Anglija je prisilila Hitlerja, da je vpadel v češko in Poljsko!).

Angleške ladje koncem severne Finske

Stockholm. — Casopisje objavljaja vest iz norveškega mesta Kirkenes, da leže v bližini mesta Petsamo dve angleški križarki in ena ladja, ki nosi bojna letala. Petsamo je finsko mesto na severu, katerega imajo zdaj v posesti Rusi. Iz tega sledi, da bodo angleške čete, če se jih pošlje v odprmoč Finski, začele operirati iz severa in druge pa bodo prišle v Finsko preko švedske. To je, če ne bo prišlo do premirja med Rusijo in Finsko. Anglija sicer zatrjuje navzočnost bojnih ladij v teh krajih samo radi nemške blokade, toda vojaški izvedenci vedo povedati drugače.

Delavec ubit radi male opazke

Akron, O. — Paul Bonin, star 42 let, se je peljal s svojim prijateljem Johnom Merle v avtu v južnem Akronu. Pri nekem križišču, ko je Bonin ustavil avto, je nekemu mimoidočemu zaklical nekaj opazk. Ta je brez besede stopil k avtu, izlekel Bonina in ga tako pretepel, da je napadeni umrl. Potem je premikastil še njegovega tovariša Merla, nakar je mirno odšel. Policija išče napadalca.

SVOJEVRSTNA ZDRAVICA

Kingsport, Tenn. — Charles Rice, lastnik nočnega kluba je prišel v hotelsko sobo, kjer je bila njegova žena z nekim drugim moškim. Ni kazal nobene jeze, še celo šalil se je z njima. Potem je dvignil čašo, napil zdravico obema, nato pa ženo ustrelil.

MALI OGLASI

Odda se

soba z dvema posteljama; odda se poštenemu in mirnemu moškemu. Vprašajte na 1162 E. 60th St.

Delo dobi

Išče se moškega za na farme. Mora znati ravnati s konji. Plača po dogovoru. Obrnite se na Jerry Strojina, R 3, Geneva, O. (62)

Prodajalec pohištva

in raznih električnih predmetov se takoj sprejme, Slovenec ali Hrvat. Tedenska plača in komišeni. Vprašajte pri Norwod Appliance & Furnit. 6104 St. Clair Ave. (mail, 13, 15)

Oliver Twist

C. Dickens-O. Župančič

"Na stečaj," je odgovoril Toby, ko je pogledal noter, da se je prepiral. "Ali ni smešno: vsako noč jih samo pripro, zaradi psa, ki leži notri, da se lahko poveži posprehodi, kadar se mu neče spati. Ha, ha! Barney ga je zvalil sinoči s seboj. Lepo, ne?"

Čeprav je govoril gospod Crac-kit s komaj slišnim šepetom in se brezglasno smejal, mu je Sikes oblatno ukazal, naj molči in gre na delo. Toby je ubogal, izvelkel najprej svojo svetilko in jo postavil na tla; potlej se je uprl z glavo čvrsto ob zid pod oknom, z rokami ob kolena, da mu je bilo moči stopiti na hrbet. Komaj je bilo to storjeno, je stopil Sikes nanj, porinil Olivera z nogami naprej nalahko skozi okno ter ga postavil, ne da bi bil izpuštil njegov ovrtnik, varno znotraj na tla.

"Na to svetilko," je rekel Sikes in je gledal v hišo. "Vidiš stopnice pred sabo?"

Oliver, bolj mrtev nego živ, je dahnil "da." Sikes je kazal s pištolo proti vežnim vratom in ga je še na kratko opomnil, da stoji ves čas pred cevjo, in če se bo le količkaj pomišljal, da bo padel pri tisti priči mrtev na tla. "Samo minuto, pa bo končano," je dejal Sikes z istim šepetajočim glasom. "Brž ko te izpuštim, hajdi na delo! — Čuj!"

"Kaj je to?" je šepnil drugi. Tenko sta poslušala.

"Nič," je rekel Sikes in izpuštil Olivera. "Zdaj!"

Tisti kratki čas, kar ga je imel, da si je zbral misli, je deček trdno sklenil, da bo stekel iz veže po stopnicah in zagnal hrup, pa naj mu to prinese smrt ali ne. S to mislijo se je spustil na pot, a potihem.

"Pojdi nazaj!" je nenadoma zakričal Sikes. "Nazaj! Nazaj!" Preplašen od glasu, ki je reko presekala tišino tega kraja, in od krika takoj na to, je spustil Oliver svetilko na tla in ni vedel, ali bi šel naprej, ali bi bežal.

Krik se je ponovil — luč se je prikazala — postavi dveh prepahljenih, napol oblečenih mož vrhu stopnic sta mu zaplavali pred očmi — blisk — pok — dim — polom nekje, a kje, ni vedel — in omahnil je nazaj.

Sikes je za trenutek izginil; a takoj se je zopet prikazal in že ga je držal za vrat, preden se je dim razkadiril. Izpalil je svojo pištolo proti možema, ki sta se že umikala, in dvignil dečka.

"Oprimi se me tesneje," je rekel Sikes, ko ga je vlekel skozi okno. "Pahovko daj! Zadeli so ga. Hitro! Sto hudičev, kako krvavi!"

Potem je vstalo glasno zvonjenje, pomešano s pokanjem pušk in krikom in občutkom, kakor bi ga jadrno vleklo preko hrapavih tal. Nato se je trušč v daljavi polegel, in mrzlo čustvo kakor bližajoče se smrti je preletelo dečku srce; ničesar ni več slišal niti videl.

TRI IN DVAJSET POGLAVJE

Ki poroča o prijaznem pomenovanju gospoda Bumble z neko damo in pokaže, da je za nekatere reči tudi birci občuten.

Hudo mrzla noč je bila. Sneg je ležal, zmrzel v debelo skorjo, tako da je veter, ki je vil zunaj,

DRUŠTVO KATOLIŠKIH BORŠTARJEV DVOR MARIJE POMAGAJ ST. 1640, COLLINWOOD, OHIO.

Zavaruje člane od 1. do 60 leta za \$1.000 do \$10.000. Zbora drugi četrtlet v mesecu v cerkveni dvorani. V slučaju bolezni se morajo člani javiti pri zapisničarju.

Predsednik: Frank Martich, 707 E. 162nd St.; tajnik Frank Trepal, Jr., 15406 Holmes Ave.; zapisničar: Anton Grodzil, 15615 School Ave.; blagajnik Albert Germek, 1188 E. 176th St.

zatal samo kupe, ki so se nabrali po tokavah in zakoljih; tembolj pa je znašal svojo jezo nad tistim plenom, kipečil ga je v oblake, sukal v tisočerihi megleh vrtincih in ga sejal po zraku. Tisti, ki imajo streho in živež, se stiskajo v taki mokrotni, temačni, mrzli noči okrog ognja in hvalijo Boga, da so doma; in stradajoči siromak brez strehe — kaj mu je storiti, kot da leže in umre? Marsikak izstradan zavrnjenec zapre ob takih časih oči na naših ulicah; pa najbodo njegovi grehi kakršnikoli, težko da bi jih odprl na brezdušnejšem svetu.

V takem stanju so bile zunanje zadeve, ko je sela gospa Corneyeva — matrona ubožnice, ki jo naši čitatelji že poznajo, saj se je Oliver tam rodil — pred prijazen ogenj v svoji sobi in gledala z nemalim zadovoljstvom na okroglo mizico, kjer je stal primerno velik pladenj z vso potrebno pripravo za najljubši užitek starim matronam. Gospa Corneyeva si je namreč hotela postreči s skodelico čaja. In ko se je ozrla od mizice na ognjišče, kjer je pel najdrobnejši samovarček, kar si jih moreš misliti, z drobčkanim glasom drobčkanu pesemco, ji je notranje zadovoljstvo vidoma naraslo — tako zelo, prav res, da se je gospa Corneyeva nasmehljala.

"Res," je rekla matrona, naslonivši se z laktom na mizico in gledaje zamišljeno v ogenj, "to pravim, vsi smo lahko Bogu za marsikaj hvaležni! Za marsikaj, samo če bi dobroto prav spoznali. Ah!"

Zalostno je zmajala gospa Corneyeva z glavo, kakor bi obžalovala dušno zaslepljenost tistih ubožcev, ki tega ne spoznajo; in nato je vtaknila srebrno žličko (njena zasebna last!) v notranje prostornine dvounčne škatle in začela pripravljati čaj.

Kakšna neznatnost utegne razrušiti ravnovesje naše slabotne duše! Črni kotliček, majhen in do roba nalit, je prekipel, ko se je potopila gospa Corneyeva v svoje moralno premišljanje, in krop je malo oparil gospe Corneyevi roko.

"Bes te lopi!" je vzkliknila častljiva matrona in ga postavila naglo nazaj na ognjišče; "mala, neumna stvar, ki drži samo dve skodelici! Kakšen prid je od tega komurkoli? Razen," je postavila gospa Corneyeva po kratkem premolku, "razen ubogi, zapuščeni revji, kakor sem jaz. O, ti mili Bog!"

S temi besedami se je spustila matrona na stol, oprla zopet laket ob mizico in se zamislila v svojo samotno usodo. Mali samovar in edina skodelica sta ji zbudila v srcu žalostne spomine na gospoda Corneya (ki je bil šele pet in dvajset let na onem svetu) in vso jo je prevzelo.

"Nikoli ne dobim drugega!" je rekla gospa Corneyeva zlovoljno; "nikoli ga ne dobim — takega kakor on že ne."

Ali se je tikala ta pripomnjava moža ali lonca — kdo bi to vedel! Prejkone lonca, zakaj gospa Corneyeva je gledala vanj, ko je govorila, nato pa ga je dvignila. Toliko da je pokusila prvo skodelico, jo zmoti lahko trkanje na sobna vrata.

"O, kar noter!" je dejala gospa Corneyeva ujedljivo. "Najbrž umira kaka stara baba. Zmehrom umirajo ravno, kadar hočem jesti. Tak nikar ne stojte tam, da uhaja mraz v sobo! Kaj pa je že spet narobe, e?"

"Nič, ma'am, nič!" je odgovoril moški glas.

"Moj Bog!" je vzkliknila z vse-

slajšim glasom, "ste vi, gospod Bumble?"

"Sluga pokoren, ma'am," je rekel gospod Bumble, ki je postal zunaj, da si je očedil čevlje ter otresel sneg s plašča, in se je zdaj pokazal s trirogom v eni in svežnjem v drugi roki. "Ali naj vrata zaprem, ma'am?"

Dama je z odgovorom sramežljivo odlašala, kajti morda bi ne bilo prav spodobno, če bi imela z gospodom Bumbloom sestanek pri zaprtih vratih. Gospod Bumble je to obotavljanje izbral in, ker je bilo njemu samemu precej mraz, jih je kar brez dovoljenja zaprl.

"Hudo vreme, gospod Bumble," je rekla matrona.

"Hudo, prav res, ma'am. Razdali smo, gospa Corneyeva, razdali smo celih dvanajst četrtink kruha in poldrugo kolo sira samo to blaženo popoldne; in še vam niso zadovoljni ti ubožci."

"I, kajpada ne. Kdaj bi bili ti zadovoljni, gospod Bumble?" je rekla matrona srebaje čaj.

"Prav res, ma'am, kdaj!" je odgovoril gospod Bumble. "Premislite si tega moža: dali smo mu z ozirom na ženo in veliko družino četrto hleba in cel funt sira dobre vage. Pa je hvaležen, ma'am? Je hvaležen? Niti toliko, kar je črnega za nohtom! Veste, kaj vam počenja, ma'am? Še malo premoga prositi; samo toliko, kar bi ga v robec povezal, pravi! Premoga! Kaj pa hoče s premogom? Sir si bo opralil z njim in potle bo prišel po drugega. Take vam uganja to ljudstvo, ma'am: danes mu nasuj poln predpasnik premoga, pojutrišnjem bo prišel z najbrezobraznejšim obrazom po drugi predpasnik."

Matrona je izrazila svoje popolno soglasje glede brezobraznih obrazov; in birci je nadaljeval:

"Nikdar še," je dejal gospod Bumble, "nisem videl takega natekanja. Predvečerašnjim pride mož — bili ste omoženi, ma'am, zato vam lahko povem — mož, ki je imel komaj capo na životu (tu je pogledala gospa Corneyeva v tla), pride našemu predstojniku pred vrata, pa še goste je imel pri obedu, pa de, da mora dobiti podpore, gospa Corneyeva. In ko se ni dal nikakor odpraviti in se je vsa družba hudo zgedovala, mu je dal predstojnik funt krompirja in pol pinta ovsene moke. 'Moj Boj!' pravi ta pehvalezna nakaza, 'kaj pa bi s tem? Kakor bi mi dali železne naočnike!' — 'Prav dobro,' je rekel naš predstojnik in mu vse zopet vzel, 'kaj drugega ne boste dobili pri nas.' — 'Potle pa grem pa bom kar na cesti umrl,' je dejal vlačugar. — 'O, ne, ne, tega pa ne boste,' je dejal naš predstojnik."

"Ha, ha! To mu je pa dobro zasolilo! Čisto podobno gospodu Gracem."

Matrona je zopet vlekla čaj, in ko je spet vlekla čaj, je rekel gospod Bumble, "Prav dobro, ma'am, če se vam zdi tako."

"Ha, ha! To mu je pa dobro zasolilo! Čisto podobno gospodu Gracem."

Matrona je zopet vlekla čaj, in ko je spet vlekla čaj, je rekel gospod Bumble, "Prav dobro, ma'am, če se vam zdi tako."

"Ha, ha! To mu je pa dobro zasolilo! Čisto podobno gospodu Gracem."

Matrona je zopet vlekla čaj, in ko je spet vlekla čaj, je rekel gospod Bumble, "Prav dobro, ma'am, če se vam zdi tako."

Matrona je zopet vlekla čaj, in ko je spet vlekla čaj, je rekel gospod Bumble, "Prav dobro, ma'am, če se vam zdi tako."

s poudarkom pripomnila matrona. "Pa, ali ne mislite, da so podpore izven hiše nekaj zelo slabega, gospod Bumble? Vi ste izveden mož, vi morate že vedeti."

"Gospa Corneyeva," je dejal birci in se nasmehnil, kakor se nasmehujejo možje, ki so si svesti svojega višjega znanja, "podpora izven hiše, če se pravilno ravna — pravilno ravna, ma'am — je, kakor bi ubožnico ogradil. Veliko načelo za podporo izven hiše je to, da daš ubožcem prav tisto, česar ne potrebujejo; potem se naveličajo trkati."

"I, lejte si no!" je vzkliknila gospa Corneyeva. "Res, ta je do-

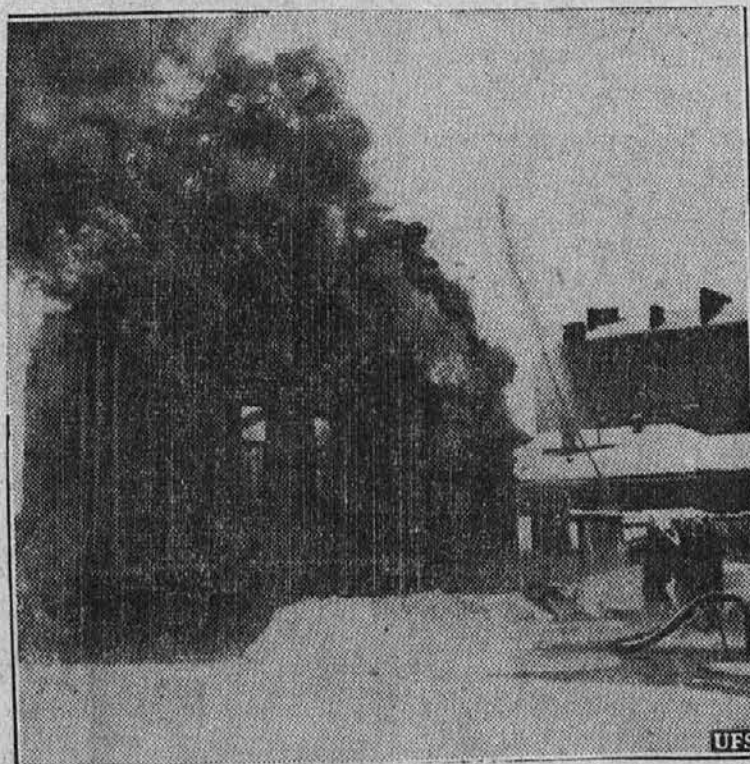
bra, ta!"

"Mislim, da! Med nama rečeno, ma'am," je odgovoril gospod Bumble, "to je prvo načelo; in zato boste zapazili, če prebirate taka poročila po tistih ne-

sramnih novinah, da so dobivale bolne družine podporo v siru. Tako delajo sedaj povsod po vsej deželi. Pa to," je dejal birci in se sklonil, da je odprl svoj sveženj, "to so uradne tajnosti, ma'am; in ni, da bi človek o tem govoril, razen, kakor bi dejal, proti srenjskim uradnikom, kakor sva midva. To je portsko vino, ma'am, ki ga je dovolilo predstojništvo bolnikom — pravo, sveže, pristno portsko vino; šele danes popoldne potočeno, čisto kot ribje oko in brez gošče."

Gospod Bumble je dvignil prvo steklenico proti luči, jo potresel, da je dokazal, kako je izobno, nato je postavil obe na predalnik; zavrnil je robec, v katerega sta bili zaviti, ga skrbno vtaknil v žep in se pokrtil, kakor da hoče oditi.

(Dalje prihodnjič)

Finsko obmejno mesto v ognju, katerega so zanetile ruske bombe.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

Skozi rimski hrib Janiculum grade predor, ki bo dolg 980 čevljev in je kot predpriprava za svetovno razstavo v Rimu leta 1912.

William Bioff, desno, s svojim zagovornikom senatorjem Abe L. Marowitz-em na sodniži v Chicagu se bori proti obsodbi, ki je bila izrečena nad njim pred 18 leti.

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.